

2024-09-11

Regeringskansliet,
Arbetsmarknadsdepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se,
a.remissvar@regeringskansliet.se
Dnr: A2024/00369

Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21)

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har tagit del av förslagen i utredningen och vi lämnar i detta remissvar våra synpunkter över de förslag som gäller barn.

Sammanfattning

Stiftelsen Allmänna Barnhuset utgår i remissvaret från FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen) samt från FN:s barnrättskommittés rekommendationer till Sverige och allmänna kommentarer.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har med medel från regeringen kontinuerligt under flera års tid samlat in data om bland annat förekomsten av våld mot barn samt om ungdomars utsatthet för sexuella övergrepp och sexuell exploatering. Resultaten från den fjärde nationella studien om ungdomars sexualitet och utsatthet för sexuella övergrepp och sexuell exploatering 2020/21 tyder på att övergreppen mot barn i Sverige har ökat de senaste fem åren. Var fjärde elev uppgav i undersökningen att de någon gång under sin uppväxt utsatts för någon form av övergrepp. Sist undersökningen genomfördes 2014 var det var femte elev.¹

År 2024 släppte Stiftelsen Allmänna Barnhuset tillsammans med Jämställdhetsmyndigheten rapporten "Våld i ungas nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck".² Resultaten visar att 61% av ungdomar med oskuldskrav uppgav att de hade varit utsatta för någon form av våld (jämfört med 56% av övriga ungdomar). Utsattheten för allvarligt och systematiskt våld var också högre i gruppen med oskuldskrav. Flickor var särskilt utsatta. Dessa resultat visar på den ökade utsatthet som finns bland barn och ungdomar som lever i en hederskontext.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset anser mot bakgrund av dessa resultat att det finns behov av ytterligare åtgärder för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck och av att ge skydd, stöd och behandling till de barn som utsatts. Stiftelsen Allmänna Barnhuset välkomnar således utredningen om en stärkt styrning av arbetet med könsrelaterat våld och förtryck och det aktuella delbetänkandet.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset delar utredningens bedömning att ett särskilt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck inte ska införas, utan att en omformulering av det sjätte delmålet i stället bör göras. Vi anser likt utredarna att ett särskilt delmål kan medföra att arbetet blir svårare att

¹ Stiftelsen Allmänna Barnhuset (2020/21), *Unga, Sex och Internet om ungdomars sexualitet och utsatthet för sexuella, Efter Metoo, Övergrepp och sexuell exploatering i Sverige 2020/2021*, Carl Göran Svedin, Åsa Landberg och Linda Jonsson.

² Landberg & Jernbro (2024). *Våld i ungas nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck*. Stiftelsen Allmänna Barnhuset och Jämställdhetsmyndigheten.

styra och följa upp, att det finns en risk för överlappning och att man riskerar att skapa stuprör där inte hela våldsutsattheten uppmärksammas och hanteras. Vidare delar vi utrednings ståndpunkt att det nuvarande delmålet första led ofta tolkas för snävt och bokstavligt och att det är därför lämpligt att omformulera det sjätte delmålet och därmed öppna upp för en bredare tillämpning av målet. Stiftelsen Allmänna Barnhuset delar utredarnas bedömning att det behöver bli tydligare att våld kan drabba flickor och kvinnor i alla åldrar, men har några specifika synpunkter kring målformuleringen (se 8.1.1).

7.2 Det bör inte införas ett särskilt jämställdhetspolitiskt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck

Bedömning: Regeringen bör inte införa ett särskilt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck. Hedersrelaterat våld och förtryck bör i stället ingå i en ny och mer inkluderande målformulering av det sjätte delmålet.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset delar utredningens bedömning. Politiken inom området bör vara samordnad och hållas på en övergripande nivå. Det finns en risk att ett särskilt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck kan bidra till att inte hela spektrumet av våldsutsatthet uppmärksammas och hanteras vilket vore olyckligt då olika våldsformer ofta överlappar varandra. Särskilt tydligt blir detta i relation till våld i nära relationer- nästan hälften av ungdomar som uppgett att de lever med oskuldkrav har varit utsatta för våld av en vuxen, oftast av en förälder.³

7.4 Förslag till nytt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck

Förslag: *Hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig och psykisk integritet.*

Utredningen har fått i uppdrag att lämna ett förslag på en formulering till ett nytt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck oavsett ställning i sak. Stiftelsen Allmänna Barnhuset delar utredningens bedömning om att ett sådant delmål inte ska införas. Stiftelsen Allmänna Barnhuset väljer således att avstå från att kommentera förslaget.

8.1.1. Förslag till ett mer inkluderande delmål för att förebygga och bekämpa våld

Förslag: Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig och psykisk integritet.

³ Landberg & Jernbro (2024). *Våld i ungas nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck*. Stiftelsen Allmänna Barnhuset och Jämställdhetsmyndigheten.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset tillstyrker förslaget att omformulera det befintliga delmålet. Vi instämmer i resonemanget som förs i utredningen kring att det nuvarande målet ofta tolkas snävt och att det finns en risk att personer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck hamnar utanför insatser när det inte särskilt benämns i det delmålet.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset skulle dock önska ett större fokus på barns utsatthet i delmålet. Termen "prostitution" används primärt för att beskriva vuxnas utsatthet, medan termen "sexuell exploatering" vanligtvis används för att beskriva barns utsatthet. Genom att endast använda ordet "prostitution" signaleras att det endast är vuxna som avses vilket är olyckligt utifrån delmålets inkludering av hela livsspannet.

Ärendet har beretts av Amanda Nyberg.

Stockholm 2024-09-11

Anne-Marie Brodén
Ordförande

Cecilia Sjölander
Generalsekreterare